

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA****Codi:** 33599**Nom:** Psicologia de l'educació**Cicle:** Grau**Crèdits ECTS:** 6**Curs acadèmic:** 2026-27**TITULACIONS**

Titulació	Centre	Curs	Període
1304 - Grau Mestre/a Educació Infantil	Facultat de Formació del Professorat	1	Segon quadrimestre
1305 - Grau Mestre/a Educació Primària	Facultat de Formació del Professorat	1	Segon quadrimestre
1324 - Grau en Mestre en Educació Infantil (Ontinyent)	Facultat de Formació del Professorat	1	Segon quadrimestre
1339 - Grado en Maestro/a Educación Primaria	Facultat de Formació del Professorat	1	

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1304 - Grau Mestre/a Educació Infantil	Aprenentatge i desenvolupament de la personalitat	BÀSICA
1305 - Grau Mestre/a Educació Primària	Aprendizaje y desarrollo de la personalidad	BÀSICA
1324 - Grau en Mestre en Educació Infantil (Ontinyent)	APRENDIZAJE Y DESARROLLO DE LA PERSONALIDAD	BÀSICA
1339 - Grado en Maestro/a Educación Primaria	Aprendizaje y desarrollo de la personalidad	BÀSICA

COORDINACIÓ

SERRANO MENDIZABAL MARIA ANGELES

RESUM

L'assignatura aporta la formació bàsica sobre les principals teories i models explicatius de l'aprenentatge escolar que capacita per a respondre a qüestions com: quins són els processos cognitius, afectius i socials de l'alumnat que intervé en l'aprenentatge, com contribueix eixe coneixement al disseny d'un ensenyament eficaç, com ajustar l'ensenyament a l'edat de l'alumnat, què paper aconsegueix el canvi evolutiu per explicar els resultats escolars, etc.

El coneixement dels conceptes i principis desenvolupats al llarg de les diferents unitats temàtiques té un

caràcter clarament instrumental, es pretén facilitar a l'alumnat ferramentes per a l'anàlisi i comprensió de situacions educatives i problemes educatius concrets, valorant la necessitat de comprendre d'una manera teòrica adequada els processos d'aprenentatge escolar com a part necessària de l'actuació pràctica del professorat.

CONEXIMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

Es recomana haver superat l'assignatura Psicologia del Desenvolupament del primer quadrimestre del primer curs de la titulació. Els coneixements adquirits sobre les característiques del desenvolupament de l'alumnat els diferents àmbits: cognitiu, físic/motriu, social, afectiu, etc., són bàsics per a dissenyar i desenvolupar la intervenció educativa.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

1305 - Grau Mestre/a Educació Primària

Analitzar i incorporar de forma crítica les qüestions més rellevants de la societat actual que afecten l'educació familiar i escolar: impacte social i educatiu dels llenguatges audiovisuals i de les pantalles; canvis en les relacions de gènere i intergeneracionals, multiculturals i interculturals; discriminació i inclusió social i desenvolupament sostenible; i també promoure accions educatives orientades a la preparació d'una ciutadania activa i democràtica, compromesa amb la igualtat, especialment entre homes i dones.

Assumir que l'exercici de la funció docent ha d'anar perfeccionant-se i adaptant-se als canvis científics, pedagògics i socials al llarg de la vida.

Comprendre els processos educatius i d'aprenentatge en els períodes 0-6 i 6-12 anys en el context familiar, social i escolar.

Comprendre que l'observació sistemàtica és un instrument bàsic per a poder reflexionar sobre la pràctica i la realitat, així com contribuir a la innovació i a la millora en educació.

Conèixer els processos d'interacció i comunicació a l'aula.

Conèixer i aplicar metodologies i tècniques bàsiques d'investigació educativa i ser capaç de dissenyar projectes d'innovació identificant indicadors d'avaluació.

Conèixer la dimensió pedagògica de la interacció amb els iguals i els adults, la relacionada amb la coeducació, i saber promoure la participació en activitats col·lectives, el treball cooperatiu i l'esforç

individual.

Conèixer les característiques dels estudiants i les característiques dels seus contextos motivacionals i socials.

Conèixer les propostes i els desenvolupaments actuals basats en l'aprenentatge de competències.

Dissenyar, planificar i avaluar l'activitat docent i l'aprenentatge a l'aula en contextos multiculturals i de coeducació.

Expressar-se oralment i per escrit de forma correcta i adequada en les llengües oficials de la comunitat autònoma.

Identificar i planificar la resolució de situacions educatives que afecten estudiants amb diferents capacitats i diferents ritmes d'aprenentatge, així com adquirir recursos per a afavorir la seua integració.

Promoure el treball cooperatiu i el treball i esforç individual.

Reconèixer la identitat de cada etapa i les seues característiques cognitives, psicomotores, comunicatives, socials i afectives.

Saber promoure l'adquisició d'hàbits entorn de l'autonomia, la llibertat, la curiositat, l'observació, l'experimentació, la imitació, el joc, l'adquisició de normes i de límits.

Saber treballar en equip amb altres professionals de dins i fora del centre en l'atenció a cada estudiant, així com en la planificació de les seqüències d'aprenentatge i en l'organització de les situacions de treball a l'aula i en l'espai de joc.

Utilitzar amb solvència les tecnologies de la informació i de la comunicació com a eines de treball habituals.

1324 - Grau en Mestre en Educació Infantil (Ontinyent)

Analitzar i incorporar de forma crítica les qüestions més rellevants de la societat actual que afecten l'educació familiar i escolar: impacte social i educatiu dels llenguatges audiovisuals i de les pantalles; canvis en les relacions de gènere i intergènere; multiculturalitat i interculturalitat; discriminació i inclusió social i desenvolupament sostenible; i també promoure accions educatives orientades a la preparació d'una ciutadania activa i democràtica, compromesa amb la igualtat, especialment entre homes i dones.

Assumir que l'exercici de la funció docent ha d'anar perfeccionant-se i adaptant-se als canvis científics, pedagògics i socials al llarg de la vida.

Comprendre els processos educatius i d'aprenentatge en els períodes 0-6 i 6-12 anys en el context familiar, social i escolar.

Comprendre que l'observació sistemàtica és un instrument bàsic per a poder reflexionar sobre la pràctica i la realitat, així com contribuir a la innovació i a la millora en educació.

Conèixer els processos d'interacció i comunicació a l'aula.

Conèixer i aplicar metodologies i tècniques bàsiques d'investigació educativa i ser capaç de dissenyar

projectes d'innovació identificant indicadors d'avaluació.

Conèixer la dimensió pedagògica de la interacció amb els iguals i els adults, la relacionada amb la coeducació, i saber promoure la participació en activitats col·lectives, el treball cooperatiu i l'esforç individual.

Conèixer les característiques dels estudiants, així com les característiques dels seus contextos motivacionals i socials.

Conèixer les propostes i els desenvolupaments actuals basats en l'aprenentatge de competències.

Dissenyar, planificar i avaluar l'activitat docent i l'aprenentatge a l'aula en contextos multiculturals i de coeducació.

Expressar-se oralment i per escrit correctament i adequadament en les llengües oficials de la comunitat autònoma.

Identificar i planificar la resolució de situacions educatives que afecten estudiants amb diferents capacitats i diferents ritmes d'aprenentatge, així com adquirir recursos per a afavorir la seua integració.

Promoure el treball cooperatiu i el treball i esforç individual.

Reconèixer la identitat de cada etapa i les seues característiques cognitives, psicomotores, comunicatives, socials i afectives.

Saber promoure l'adquisició d'hàbits entorn de l'autonomia, la llibertat, la curiositat, l'observació, l'experimentació, la imitació, el joc, l'adquisició de normes i de límits.

Saber treballar en equip amb altres professionals de dins i fora del centre en l'atenció a cada estudiant, així com en la planificació de les seqüències d'aprenentatge i en l'organització de les situacions de treball a l'aula i en l'espai de joc.

Utilitzar amb solvència les tecnologies de la informació i de la comunicació com a eines de treball habituals.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Unitat temàtica I. Introducció a la Psicologia de l'Educació.

Introducció en el coneixement de conceptes bàsics de la Psicologia de l'Educació fonamentals per a la comprensió dels continguts desenvolupats en la resta de les unitats temàtiques.

Tema 1. Les concepcions actuals de la Psicologia de l'Educació. Les relacions entre el coneixement psicològic i la pràctica educativa al llarg de la història. Dissenys d'investigació.

2. Unitat temàtica II. Teories de l'aprenentatge i les seues implicacions educatives.

educatives.

Presenta i analitza les explicacions teòriques fonamentals sobre l'aprenentatge escolar (conductuals, cognitives i constructivistes).

Tema 2. Processos i principis bàsics per explicar l'aprenentatge. Els processos de condicionament clàssic. Els processos de condicionament operant. Els processos de modelat.

Tema 3. La concepció cognitivo constructivista de l'ensenyament i l'aprenentatge. El processament de la informació. La teoria de l'aprenentatge verbal significatiu d'Ausubel. La teoria sociocultural de Vygotsky.

3. Unitat temàtica III. Dimensions intrapersonals en el procés d'Ensenyament/Aprenentatge (E/A).

Analitza les característiques individuals de l'alumnat i la seua relació amb l'aprenentatge escolar.

Tema 4. Variables cognitives en el procés d'E/A (intel·ligència, estratègies d'aprenentatge, ...).

Tema 5. Variables socioafectives en el procés d'E/A (motivació, personalitat,...).

4. Unitat temàtica IV. Dimensions interpersonals en el procés d'Ensenyament/Aprenentatge (E/A).

Presenta una visió general dels factors interpersonals que intervenen en la situació educativa i de la seua repercussió en l'aprenentatge escolar.

Tema 6. La interacció entre docent i alumnat en el procés d'E/A (clima d'aula, ensenyament eficaç, ...).

Tema 7. Les relacions entre iguals (aprenentatge cooperatiu, eines per analitzar les interaccions entre iguals, ...).

5. Unitat temàtica V. Avaluació del procés d'ensenyament/aprenentatge (E/A).

Facilita models i eines perquè el professorat pugua realitzar l'anàlisi de com ha funcionat el procés d'E/A i propose millores de cara a futurs processos instruccionals.

Tema 8. Avaluació formativa o instruccional del professorat.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria-Pràctiques	60,00

Total hores	60,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	30,00
Estudi i treball autònom	50,00
Preparació de classes	0,00
Preparació d'activitats d'avaluació	10,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	90,00

METODOLOGIA DOCENT

El pla de treball consisteix en la presentació a classe els aspectes fonamentals de cada tema per part del professorat. Són necessaris el treball personal de l'alumnat (lectura de documents bàsics prèvia al desenvolupament del tema) i la seua participació activa en les sessions de classe.

Les **classes** seran **teoricopràctiques**, és a dir, es completarà la formació teòrica amb les **activitats pràctiques d'aula** que el professorat considere oportunes per a afiançar els conceptes bàsics i aplicar els coneixements assolits. Es plantejarà la discussió de lectures, anàlisi de vídeos, estudi de casos, etc. Després de realitzar aquestes activitats, individualment o per grups de treball, es posaran en comú les reflexions i conclusions obtingudes.

A més, l'alumnat haurà de realitzar un **treball grupal**, que presentarà a classe, i lliurar el seu corresponent informe. L'elaboració del treball es plantejarà i desenvoluparà en petit grup.

AVALUACIÓ

L'avaluació serà contínua i global, analitzant els processos d'aprenentatge individuals i col·lectius.

Per a l'avaluació de l'alumnat es tindran en compte tres aspectes: l'examen, les activitats d'aula i fora d'aula i un treball grupal.

1. Examen. Es realitzarà un examen que recollirà els coneixements teòrico-pràctics adquirits al llarg de l'assignatura i tindrà un pes del **60% en la qualificació final**. L'examen integrarà qüestions objectives i d'assaig (obertes).

2. Activitats d'aula. Les activitats d'aula, anàlisi de materials, lectures, etc., tindran un pes del **20% en la qualificació final**.

3. Treball Grupal. El treball grupal té com a objectiu l'aprofundiment en els continguts de l'assignatura i/o l'aplicació dels coneixements adquirits al llarg del curs a situacions reals. El

treball grupal inclou un informe escrit, la seua exposició a classe i una tasca individual sobre el mateix. El treball grupal tindrà un pes del **20% en la qualificació final**.

Els **requisits mínims** per aprovar l'assignatura són:

- En **primera convocatòria**:

- superar l'examen (assolir un domini mínim del 50%),
- superar les activitats d'aula (assolir un domini mínim del 50% respecte al total d'activitats), i
- lliurar, almenys, el 70% de les activitats sol·licitades.

L'examen i les activitats d'aula són recuperables en segona convocatòria, mentre que el treball grupal no ho és. L'alumnat que no haja realitzat el treball grupal podrà tenir una qualificació màxima final de 8 punts en primera convocatòria, una vegada descomptat el 20% corresponent a aquest apartat.

El professorat pot plantejar activitats de caràcter voluntari. Aquestes activitats podran ser valorades amb un màxim de 0,5 punts, sempre que s'hagen superat els requisits mínims per aprovar l'assignatura i s'assolisca, almenys, un 5 a la nota final.

- En **segona convocatòria**:

- superar l'examen (assolir un domini mínim del 50% en aquest apartat), i
- superar una prova escrita sobre les competències treballades en les activitats d'aula (assolir un domini mínim del 50%). Aquesta prova es realitzarà sobre el total de les activitats independentment que l'alumnat haja lliurat/superat alguna en primera convocatòria.

En segona convocatòria **es podran mantindre** les qualificacions obtingudes en els apartats que superen els requisits mínims i **es mantindrà** la nota de l'apartat no recuperable (treball grupal). L'alumnat que no haja realitzat el treball grupal podrà tenir una qualificació màxima final de 8 punts en segona convocatòria, una vegada descomptat el 20% corresponent a aquest apartat.

ADVERTÈNCIA:

El plagi o l'ús indegut d'eines d'intel·ligència artificial podrà ser sancionat d'acord amb l'article 15 del reglament d'avaluació i qualificació de la Universitat de València (http://www.uv.es/graus/normatives/2017_108_Reglament_avaluacio_qualificacio.pdf).

En horari de tutoria, el professorat podrà requerir entrevistes individuals o en grup per tal de

verificar el grau de participació i assoliment en els objectius fixats per a qualsevol tasca desenvolupada. No acceptar aquesta verificació, suposarà no superar la tasca o activitat en qüestió.

SISTEMA DE QUALIFICACIÓ:

La qualificació de l'assignatura quedarà sotmesa al que disposa la Normativa de Qualificacions de la Universitat de València. D'acord amb aquesta, es concreta en expressió numèrica de 0 a 10 amb un decimal, usant l'escala de qualificació:

- De 0 a 4.9: suspens.
- De 5 a 6.9: aprovat.
- De 7 a 8.9: notable.
- De 9 a 10: excel·lent o excel·lent matrícula d'honor.

La menció d'excel·lent amb matrícula d'honor serà atorgada de manera directa a les qualificacions més altes, sempre a criteri del professorat. Es pot atorgar únicament una matrícula d'honor per cada vint alumnes dins de cada grup.

Només se sumaran els diferents apartats contemplats en l'avaluació quan es superen els requisits mínims establerts en aquells apartats que en contenen. Per a aprovar l'assignatura, la suma dels tres apartats una vegada aplicades les ponderacions ha d'aconseguir la qualificació de 5 sobre 10.

En l'acta de l'assignatura s'incorporarà la qualificació obtinguda en **primera convocatòria** d'acord amb les següents regles:

- Si no hi ha qualificació en l'apartat de major ponderació (l'examen) la qualificació serà NO PRESENTAT, amb independència de la resta.
- Si hi ha qualificació en l'apartat d'avaluació amb major ponderació (l'examen), i aquest no arriba als requisits mínims, es farà constar SUSPENS i nota numèrica en base 10 de la qualificació d'aquest apartat.
- Si hi ha qualificació en l'apartat d'avaluació amb major ponderació (l'examen), i aquest supera els requisits mínims establerts, però no es compleixen aquests requisits en l'altre apartat, és a dir se suspèn les activitats d'aula requerides, es farà constar SUSPENS i nota numèrica en base 10 de la qualificació de l'apartat pel qual no es supera l'assignatura. Si no hi haguera qualificació en

l'apartat d'activitats d'aula es farà constar SUSPENS i, com a qualificació, la mitjana de puntuacions, de les quals la part no presentada és 0,0 (màxim possible 4,9).

- Si no s'entrega, almenys, el 70% de les activitats sol·licitades, es farà constar SUSPENS i la nota numèrica dependrà del nombre d'activitats no entregades.
- Si se superen els dos apartats d'avaluació que tenen requisits mínims, però la suma de les tres parts (examen, activitats d'aula i treball grupal) és inferior a 5, es farà constar SUSPENS i com a qualificació numèrica el resultat obtingut de la suma de les tres parts. El/la estudiant decidirà de quina part o parts s'examinarà en segona convocatòria.

En **segona convocatòria**, es procedirà d'acord amb les següents regles:

- Si no hi ha qualificació de l'apartat d'avaluació amb major ponderació (examen), la qualificació serà NO PRESENTAT, amb independència de la resta.
- Si hi ha qualificació en l'apartat d'avaluació amb major ponderació (examen), i aquest no arriba requisits mínims, es farà constar SUSPENS i nota numèrica en base 10 de la qualificació d'aquest apartat.
- Si hi ha qualificació en l'apartat d'avaluació amb major ponderació (examen), i aquest supera els requisits mínims establerts, però no s'assoleixen aquests requisits en l'altre apartat (prova escrita de les activitats d'aula), es farà constar SUSPENS i nota numèrica en base 10 de la qualificació de l'apartat pel qual no supera l'assignatura. En el cas de no presentar-se a l'examen d'activitats d'aula en segona convocatòria havent aprovat l'examen en primera convocatòria figurarà NO PRESENTAT.
- Si se superen els dos apartats d'avaluació que tenen requisits mínims, però la suma de les tres parts (examen, activitats d'aula i treball grupal) és inferior a 5, es farà constar SUSPENS i com a qualificació numèrica el resultat obtingut de la suma de les tres parts.

La consulta i impugnació de la qualificació obtinguda en tasques d'avaluació, quedarà sotmesa al que disposa el Reglament de Impugnació de Qualificacions de la Universitat de València.

BIBLIOGRAFIA

Bàsica

Cerdán, R. i Salmerón, L. (Eds) (2018). *Claves para la práctica de la Psicología Educativa*. Paraninfo.

Rodríguez, S. (Coord.) (2015). *Psicología de la educación. Grado en Educación Infantil y Primaria*. Pirámide (dos volúmenes: teoría y aplicaciones prácticas).

Woolfolk, A. (2010). *Psicología educativa* (11ª edición). Pearson.

Complementària

Aubert, A., Flecha, A., García, C., Flecha, R. i Racionero, S. (2008). *Aprendizaje dialógico en la sociedad de la información*. Hipatia.

Blakemore, S. i Frith, U. (2011). *Cómo aprende el cerebro: las claves para la educación*. Ariel.

Doménech, F. (2007). *Psicología de la educación e instrucción: su aplicación al contexto de la clase*. Publicaciones de la Universitat Jaume I.

Mayer, R. E. (2014). *Aprendizaje e instrucción*. Alianza.

Mayer, R.E. (2020). *Aplicando la ciencia del aprendizaje*. Graó.

Pozo, J.I. (2008). *Aprendices y maestros*. Alianza.

Ruiz, H. (2020). *¿Cómo aprendemos? Una aproximación científica al aprendizaje y la enseñanza*. Graó.

Santrock, J. W. (2012). *Psicología de la educación*. McGraw-Hill Interamericana de España.

Vidal-Abarca, E.; García-Ros, R. i Pérez-González, F. (Eds.) (2021). *Aprendizaje y desarrollo de la personalidad* (2ª edición). Alianza Editorial.